

Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy

XC Egzamin dla Aktuariuszy

Sesja egzaminacyjna w dniu 27 lutego 2024 r.

Ekonomia

Imię i nazwisko osoby egzaminowanej: .....

Czas trwania egzaminu: 100 minut

Zadanie 1.

Przedsiębiorstwo napotyka następującą funkcję popytu na swój produkt:

$$Q = 1200 - 1,5P + 0,08Y + 0,02R,$$

gdzie:

Q – ilość,

P – cena produktu,

Y – przeciętny dochód konsumentów,

R – wydatki przedsiębiorstwa na reklamę.

Przedsiębiorstwo sprzedaje produkt po cenie 4, przeciętny dochód konsumentów wynosi 900, a wydatki przedsiębiorstwa na reklamę są równe 200.

Oblicz elastyczność dochodową popytu w danym punkcie i określ do jakiej kategorii można zaliczyć sprzedawane dobro.

- (A) elastyczność = $-1,05669$; dobro niższego rzędu
- (B) elastyczność = $1,05669$; dobro pierwszej potrzeby (podstawowe, niezbędne)
- (C) elastyczność = $0,05669$; dobro niższego rzędu
- (D) elastyczność = $1,05669$; dobro luksusowe
- (E) elastyczność = $0,05669$; dobro normalne

Zadanie 2.

Konsument dysponuje dochodem w wysokości 4746 zł. Może kupować tylko dwa dobra, które są doskonale podzielne: dobro x kosztujące 8 zł za jednostkę oraz dobro y, które kosztuje 9 zł za jednostkę.

Krzywe obojętności konsumenta są wypukłe, a funkcja użyteczności jest ciągła i różniczkowalna.

Krzywe popytu konsumenta na dobra x i y są następujące:

$$x = 0,6 * M / P_x,$$

$$y = 0,4 * M / P_y,$$

gdzie:

x i y – ilości dóbr x i y,

P_x i P_y – ceny dóbr x i y,

M – dochód konsumenta.

Następnie cena dobra x maleje do poziomu 6,40 zł.

Ile wynosi efekt dochodowy zmiany popytu na dobro x (wg Słuckiego)?

(A) 53,3925

(B) 63,3925

(C) 73,3925

(D) 83,3925

(E) 93,3925

Zadanie 3.

Funkcja produkcji przedsiębiorstwa ma następującą postać:

$$Q(L,K) = L^{0,05}K^{0,1},$$

gdzie:

Q – wielkość produkcji,

L – nakłady pracy,

K – nakłady kapitału.

Stawka płacy wynosi 19, zaś cena jednostki kapitału wynosi 22.

Przedsiębiorstwo w krótkim okresie zatrudnia 826 jednostek kapitału.

Jaki wzór opisuje krótkookresową funkcję kosztów całkowitych (STC) tego przedsiębiorstwa?

(A) $(19 / 335413)Q^{15} + 18172$

(B) $(19 / 22)Q^{15}$

(C) $(19 / 682278)Q^{20} + 826$

(D) $(22 / 762347)Q^{20} + 18172$

(E) $(19 / 682276)Q^{20} + 18172$

Zadanie 4.

Rozważmy przedsiębiorstwo doskonale konkurencyjne, którego funkcja kosztów zmiennych (VC) jest następująca:

$$VC = 160Q + 5Q^2,$$

a funkcja przeciętnego kosztu całkowitego (ATC) ma postać:

$$ATC = 160 + 5Q + (15000 / Q),$$

gdzie Q oznacza wielkość produkcji tego przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo sprzedaje produkt po stałej cenie rynkowej równej 700.

Ile wynosi optymalna wielkość produkcji i optymalny wynik ekonomiczny przedsiębiorstwa w krótkim okresie?

- (A) $Q = 54$; zysk = 220
- (B) $Q = 45$; zysk = 120
- (C) $Q = 54$; strata = 420
- (D) $Q = 45$; strata = 320
- (E) $Q = 0$; zysk = 0

Zadanie 5.

Na rynku pracy krzywe podaży pracy i popytu na pracę mają następującą postać:

$$w = 10 + 8L,$$

$$w = 250 - 4L,$$

gdzie w oznacza cenę pracy (stawkę płacy), a L – ilość pracy.

Założmy, że rynek pracy na początku jest doskonale konkurencyjny, a następnie staje się monopsonem.

O ile jest niższa stawka płacy, gdy na rynku pracy występuje monopson, w porównaniu z sytuacją, gdy na rynku pracy występuje konkurencja doskonała?

(A) 59

(B) 64

(C) 69

(D) 74

(E) 79

Zadanie 6.

Rozważmy gospodarkę, która zachowuje się zgodnie z keynesowskim modelem popytowym (mnożnikowym).

Gospodarkę tę charakteryzują następujące dane:

- konsumpcja autonomiczna = 500,
- inwestycje = 400,
- wydatki państwa na dobra i usługi = 450,
- eksport = 150,
- krańcowa skłonność do oszczędzania = 0,2,
- stopa podatkowa netto = 0,2,
- krańcowa skłonność do importu = 0,14.

Jak zmieni się saldo handlu zagranicznego (w % PKB) w równowadze makroekonomicznej w wyniku wzrostu eksportu o 34?

- (A) spadek deficytu o 5 punktów procentowych
- (B) wzrost deficytu o 5 punktów procentowych
- (C) spadek deficytu o 1 punkt procentowy
- (D) wzrost deficytu o 1 punkt procentowy
- (E) brak zmiany

Zadanie 7.

Rozważmy dwa warianty gospodarki.

Pierwszy wariant (/1/) zakłada keynesowską gospodarkę o stałych cenach i płacach zachowującą się zgodnie z modelem IS-LM. Dla tej gospodarki równania krzywych IS i LM są następujące:

$$\begin{aligned} Y &= 15000 - 3000R, \\ Y &= 13500 + 3000R, \end{aligned}$$

gdzie Y oznacza dochód (produkcję), a R jest stopą procentową.

W tym wariacie gospodarki mnożnik (keynesowski mnożnik wydatków autonomicznych), który jest uwzględniany w równaniu krzywej IS, wynosi 2,5.

Drugi wariant (/2/) zakłada gospodarkę zachowującą się zgodnie z modelem klasycznym.

O ile zmieni się wielkość produkcji w obu wariantach gospodarki, jeśli wydatki państwa na dobra i usługi wzrosną o 400?

- (A) /1/ $\Delta Y = 500$; /2/ $\Delta Y = 0$
- (B) /1/ $\Delta Y = 400$; /2/ $\Delta Y = 0$
- (C) /1/ $\Delta Y = 300$; /2/ $\Delta Y = 0$
- (D) /1/ $\Delta Y = 0$; /2/ $\Delta Y = 300$
- (E) /1/ $\Delta Y = 200$; /2/ $\Delta Y = 300$

Zadanie 8.

Rynek pieniądza charakteryzują następujące dane:

- stopa rezerw gotówkowych banków komercyjnych = 20%,
- baza monetarna = 450 mld \$.

Sektor pozabankowy utrzymuje w obiegu gotówkę stanowiącą 40% wkładów (depozytów) bankowych.

Następnie bank centralny w ramach restrykcyjnej polityki pieniężnej podwyższa stopę rezerw gotówkowych banków komercyjnych o 10 punktów procentowych.

O ile zmniejszy się podaż pieniądza w gospodarce?

- (A) 110 mld \$
- (B) 120 mld \$
- (C) 130 mld \$
- (D) 140 mld \$
- (E) 150 mld \$

Zadanie 9.

Rozważmy gospodarkę keynesowską o stałych cenach i płacach, zachowującą się zgodnie z modelem IS-LM.

Funkcja oszczędności (S) w tej gospodarce ma postać:

$$S = -2400 + 0,1Y_d,$$

gdzie Y_d to dochód rozporządzalny gospodarstw domowych.

Funkcja inwestycji (I) jest następująca:

$$I = 400 - 500R,$$

gdzie R jest stopą procentową.

Funkcja eksportu netto (NX) wyraża się wzorem:

$$NX = 2000 - 0,06Y - 300R,$$

gdzie Y to dochód narodowy (produkcja, PKB).

Funkcja realnego popytu na pieniądz (M^{DR}) ma postać:

$$M^{DR} = 0,8Y - 2000R.$$

Dodatkowo wiemy, że:

- wydatki państwa na dobra i usługi = 1800,
- stopa podatkowa netto = 0,1,
- realna podaż pieniądza = 17700.

Ile wynosi produkcja (Y) i stopa procentowa (R) w równowadze w modelu IS-LM?

(A) $Y = 22000$; $R = 0,25$

(B) $Y = 22000$; $R = 0,75$

(C) $Y = 24000$; $R = 0,5$

(D) $Y = 24000$; $R = 0,75$

(E) $Y = 20000$; $R = 0,75$

Zadanie 10.

Rozważmy gospodarkę zachowującą się zgodnie z ilościową teorią pieniądza.

W 2022 r. gospodarkę tę charakteryzowały następujące dane:

- nominalna podaż pieniądza = 12000,
- przeciętny poziom cen = 1,5,
- realny dochód (realna produkcja) = 40000.

W 2023 r. nominalna podaż pieniądza wzrosła o 10%, a dochód realny wzrósł do poziomu 41600.

Szybkość obiegu pieniądza w obu latach jest stała.

Ile wynosiła roczna stopa inflacji w 2023 r.?

- (A) 3,769%
- (B) 4,769%
- (C) 5,769%
- (D) 6,769%
- (E) 7,769%

Egzamin dla Aktuariuszy
Sesja egzaminacyjna w dniu 27 lutego 2024 r.

Ekonomia

Arkuszu odpowiedzi*

Imię i nazwisko : .....

Pesel .....

Zadanie nr	Odpowiedź	Punktacja ♦
1	E	
2	A	
3	E	
4	C	
5	B	
6	C	
7	A	
8	E	
9	D	
10	C	

---

* Oceniane są wyłącznie odpowiedzi umieszczone w *Arkuszu odpowiedzi*.

♦ Wypełnia Komisja Egzaminacyjna